

ДЕРЖАВНА ПРИКОРДОННА СЛУЖБА УКРАЇНИ
Національна академія
Державної прикордонної служби України
імені Богдана Хмельницького

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Національної академії Державної
прикордонної служби України імені
Богдана Хмельницького

генерал-майор

Олександр ЛУЦЬКИЙ

"26" березня 2021 року

ПРОГРАМА

проведення додаткового фахового випробування
зі спеціальності 081 «Право»

при вступі на навчання для здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії

Розглянуто та схвалено вченою радою
факультету правоохоронної діяльності
Протокол № 9 від 22 березня 2021 року

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1. Мета проведення додаткового фахового випробування зі спеціальності 081 «Право» при вступі на навчання для здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії.

Метою проведення додаткового фахового випробування зі спеціальності 081 «Право» є перевірка рівня теоретичних і науково-прикладних знань у вступників за спеціальністю 081 «Право», в обсязі освітньо-професійної програми «Право» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 «Право».

2. Що включає в себе проведення вступного випробування.

2.1. Додаткове фахове випробування зі спеціальності 081 «Право» проводиться на підставі вимог Правил прийому до Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького у 2021 році, яке затверджено Вченою радою Академії від 25 грудня 2020 року (протокол № 5) та Правил прийому до ад'юнктури та докторантури Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького у 2021 році, яке затверджено Вченою радою Академії від 25 грудня 2020 року (протокол № 5), освітньо-професійної програми «Право» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 «Право».

2.2. Вступникам, які вступають на навчання для здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії зі спеціальності 081 «Право», але в їх дипломі магістра (спеціаліста) зазначена інша спеціальність, призначається додаткове фахове випробування, яке передує заходам конкурсного відбору (програма додаткового фахового випробування подана окремо на сайті академії). Додаткове фахове випробування проводиться у формі тесту, має кваліфікаційний характер та оцінюється: «зараховано» або «не зараховано». У тому випадку, коли за додаткове фахове випробування вступник отримав оцінку «не зараховано», він не допускається до вступних іспитів і подальшої участі в конкурсному відборі.

2.3. Додаткове фахове випробування зі спеціальності 081 «Право» при вступі на навчання для здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії У включає в себе: 100 питань з розрахунку: 20 питань з навчальної дисципліни «Теорія держави і права», 20 питань з навчальної дисципліни «Адміністративне право», 15 питань з навчальної дисципліни «Міжнародне право», 15 питань з навчальної дисципліни «Кримінальне право», 15 питань з навчальної дисципліни «Цивільне право», 15 питань з навчальної дисципліни «Конституційне право України».

3. Форма і порядок проведення вступного випробування

3.1. Додаткове фахове випробування зі спеціальності 081 «Право» проводиться у письмовій формі у вигляді тестування відповідно до затверджених питань або у формі тестування протягом одного дня на базі одного із класів академії, що обладнаний автоматизованими робочими місцями для вирішення тестового завдання на ПЕОМ. Максимальний час для проведення тестування становить дві академічні години.

3.2. Перелік питань підготовки до додаткового фахового випробування зі спеціальності 081 «Право» та список літератури для підготовки кандидатів до додаткового фахового випробування подано у розділі II.

3.3. Під час проведення тестування, крім членів комісії та кандидатів до вступу, мають право бути присутній ректор академії, його заступники, начальник відділення аспірантури та докторантури. Інші особи лише з дозволу голови приймальної комісії.

3.4. Перевірка рівня знань вступників проводиться по тестових завданнях. Всі тестові завдання розробляються в обсязі освітньо-професійної програми в кількості – один комплект на вступників, що складають додаткове фахове випробування.

3.5. Вступне випробування проводиться в такому порядку: перед початком вступного випробування група у повному складі представляється екзаменатору. Група розміщується у аудиторії по одному вступнику за столом. Екзаменатори дають можливість кожному вступнику отримати варіант тестів. При тестуванні кандидат повинен дати відповідь на кожне питання.

3.6. Кандидату надається лише одна спроба вирішення тестового завдання. У випадку, коли кандидат відмовляється виконувати тестове завдання, йому виставляється оцінка «незараховано».

3.7. Після завершення виконання завдання або після закінчення встановленого часу кандидати з дозволу голови комісії залишають аудиторію.

3.8. Попереднє ознайомлення вступників зі змістом тестових завдань суворо забороняється. Під час проведення тестування забороняється використовувати підручники, навчальні посібники та інші матеріали, що не передбачені рішенням приймальної комісії, а також вести розмови між кандидатами. В разі порушення кандидатом даної вимоги він відсторонюється від участі у випробуванні, що фіксується у протоколі приймальної комісії. Апеляції з питань відсторонення від проведення вступного іспиту не розглядаються. Повторне складання вступних додаткових випробувань, після відсторонення не дозволяється.

3.9. Рішення приймальної підкомісії оголошується після перевірки тестових завдань і виставляється в екзаменаційну відомість і екзаменаційний лист.

3.10. Необхідний довідковий матеріал, котрим дозволяється користуватися кандидатам під час додаткового фахового випробування: Програма додаткового фахового випробування з спеціальності 081 «Право» при вступі на навчання для здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії.

3.11. Перелік матеріального забезпечення додаткового фахового випробування:

3.11.1. Екзаменаційна відомість – 1 шт.;

3.11.2. Матеріали для проведення вступного випробування – 1 шт.;

3.11.3. Екзаменаційні тести – 1 комплект.

3.11.4. Лист письмової відповіді – не менше 15 листів.

II. ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

1. Перелік тем для підготовки до додаткового фахового випробування

Теорія держави і права

Поняття теорії держави і права. Походження і розвиток теорії держави і права. Юридична наука: поняття, структура, місце в системі наук. Теорія держави і права: структура та місце в системі юридичних наук. Функції теорії держави і права. Методологія теорії держави і права. Основні напрямки змін в методології теорії держави і права. Структура навчального курсу з теорії держави і права.

Суспільство та його складові елементи. Загальна характеристика первісного суспільства і його економічної структури. Економічні передумови походження суспільства. Поняття влади. Влада як атрибут організованого існування людей. Характерні ознаки первісних звичаїв. Форми існування влади та держави. Теорії походження політичної влади та держави. Особливості виникнення держав у сучасному світі. Політична система та її структура.

Держава - продукт суспільного розвитку. Держава як історична форма життєдіяльності суспільства. Теорії поняття сутності держави. Марксистсько-ленінська теорія сутності держави. Основні загальні ознаки держави. Різноманітність поглядів на ознаки держави. Держава як єдина територіальна організація політичної влади. Держава як особлива організація управління суспільством. Правові форми організації життя суспільства. Сутність та соціальне визначення держави. Співвідношення "планових" і загальних задач держави. Характеристика сучасної держави.

Походження і розвиток ідеї правової держави. Теорії походження правової держави. Основні характеристики правої держави. Економічна основа правової держави. Соціальна основа правової держави. Ознаки правової держави. Законодавча влада. Виконавча влада. Судова влада. Методи здійснення державної влади. Тоталітаризм, деспотія, олігархія, бюрократія, демократія.

Співвідношення держави і особистості. Поняття основних прав людини і громадянина. Правовий статус особистості. Система прав та свобод особистості. Гарантії прав особистості. Поняття основних обов'язків людини і громадянина. Міжнародно-правові засоби захисту прав людини. Особливості конституційного закріплення прав та обов'язків людини та їх гарантії в Україні.

Концепція типології держав. Формація. Основні типи держав. Рабовласницький тип держави. Феодальний тип держави. Буржуазний тип держави. Феодальний тип держави. Перехідна держава. Держави капіталістичного шляху розвитку. Форма держави, її структура. Основні форми держави. Монархія та її різноманітності. Республіка, її різноманітності. Унітарна держава. Федерація, її типи. Державні режими, їх типи.

Поняття "механізму" держави. Співвідношення понять "механізм держави" і "державний апарат". Характерні риси органу держави як первісної ланки механізму держави. Органи держави та їхні державні організації. Характерні ознаки механізму держави. Державна прикордонна служба України

в механізмі держави. Органи державної безпеки, міліції (поліції), національної гвардії. Юристи в держапараті.

Поняття та зміст функцій держави. Загальні риси, характерні державним функціям. Система і класифікація державних функцій. Зовнішні і внутрішні функції держави, їх історична еволюція. Форми і методи здійснення функцій держави. Функції охорони прав, свобод і законних інтересів громадян, забезпечення законності та правопорядку. Зовнішні функції держави в сучасних умовах. Функції оборони держави, її взаємозв'язок з іншими функціями держави.

Ознаки і поняття права. Різноманітності наукових теорій і концепцій розуміння права. Реалістична школа права. Нормативістський напрямок. Психологічна теорія. Матеріалістична теорія права. Формальні ознаки права. Право і економіка. Право і політика. Форми (джерела) права, їх класифікація. Загальна характеристика основних джерел права, відомих історії: нормативного договору, правового звичаю, судового прецеденту, юридичної доктрини, державного нормативного акту. Сучасне розуміння права.

Поняття та види соціальних норм і нормативних систем. Ознаки соціальних норм. Основні види соціальних норм, їх характеристика. Норми права. Норми моралі. Норми суспільних організацій. Норми звичаїв. Норми традицій. Норми ритуалів. Співвідношення права з моральними нормами. Право і соціально-технічні норми. Право і релігія. Право і політика. Правосвідомість: поняття, структура, роль в суспільному житті. Правова ідеологія. Правова психологія. Особливості соціальних норм в військових формуваннях.

Поняття принципів права, їх види. Загальні принципи. Міжгалузеві правові принципи. Галузеві правові принципи. Поняття функцій права і їх види. Регулятивна функція. Охоронна функція. Значення права в побудові та діяльності Державної прикордонної служби України.

Поняття норм права, характерні ознаки, відмінність від інших соціальних норм. Структура норм права. Гіпотеза. Диспозиція. Санкція. Логічна норма права і текст нормативного акту, співвідношення. Види правових норм по різноманітним підставам.

Поняття нормативно-правового акту, його особливості, відмінна від інших джерел права. Ознаки нормативно-правових актів. Правотворчість. Види нормативно-правових актів, їх класифікація. Закон як провідне джерело права. Основні ознаки закону. Підзаконні нормативно-правові акти, їх види. Загальні підзаконні акти. Нормативні укази президента. Постанови уряду. Місцеві підзаконні акти. Відомчі нормативно-правові акти. Внутрішньоорганізаційні підзаконні акти. Акти судової влади. Поняття систематизації нормативно-правових актів. Форми систематизації нормативно-правових актів. Кодифікація. Інкорпорація. Консолідація. Інформаційна служба по законодавству.

Поняття реалізації норм права, її форми і основні ознаки. Випадки реалізації норм права. Стадії реалізації норм права та основні вимоги до нього. Установлення фактичних обставин справ. Вибір і аналіз норми права, яка підлягає реалізації до дослідних фактичних обставин. Винесення рішення

компетентним органам і доведення цього рішення до зацікавлених осіб та організацій. Дія нормативно-правових актів в часі, в просторі і по колу осіб. Застосування права в умовах прогалин в законі.

Поняття тлумачення норм права. Прийоми (способи) тлумачення. Тлумачення-з'ясування норм права. Граматичне тлумачення. Результати тлумачення норм права. Обмежувальне і поширене тлумачення правових норм. Тлумачення-пояснення правових норм. Офіційне тлумачення. Нормативне і казуальне тлумачення норм права. Судове і адміністративне тлумачення норм права.

Система права і система законодавства і співвідношення понять. Ознаки системи права. Основні структурні елементи системи права. Галузь права. Правовий інститут. Основні галузі права. Предмет і метод правового регулювання. Галузі системи законодавства. Галузеве законодавство. Внутрішньогалузеве законодавство. Комплексне законодавство. Загальна характеристика галузей права України та перспективи їх розвитку.

Поняття і ознаки правовідносин. Склад правовідносин, їх елементи. Суб'єкт правовідносин. Суб'єктивне право. Юридичний обов'язок. Юридичні факти. Передумови правовідносин. Поняття працездатності і дієздатності. Особливості правовідносин, виникаючих на основі норм військового законодавства.

Сутність правомірної поведінки та її види. Правопорушення та його ознаки. Види правопорушень. Юридичний склад правопорушень. Вина. Намір. Необережність. Проступки. Дисциплінарні проступки. Адміністративні проступки. Цивільні проступки. Злочин. Соціальна відповідальність та її види. Місце юридичної відповідальності в системі соціальної відповідальності. Види юридичної відповідальності. Презумпція невинуватості. Юридична відповідальність військовослужбовців.

Поняття та елементи механізму правового регулювання. Стадії і засоби правового регулювання. Структура правового регулювання. Об'єкт і предмет правового регулювання. Нормативно-правове регулювання та індивідуально-правове регулювання. Методи, типи правового регулювання.

Законність як найважливіша правова категорія. Поняття і форми правопорядку. Зміст, вимоги і основні принципи законності і правопорядку. Співвідношення законності з правопорядком. Суспільний і громадський правопорядок. Дисципліна. Охорона та забезпечення законності і правопорядку. Структура правопорядку. Роль державних органів в забезпеченні законності і правопорядку.

Адміністративне право

Поняття та джерела адміністративного права. Поняття і види суб'єктів адміністративного права. Особливості адміністративно-правового статусу іноземців та осіб без громадянства. Адміністративно-правовий статус біженців та осіб, які потребують додаткового захисту. Адміністративно-правовий статус Президента України, Кабінету Міністрів України, Адміністрації ДПС України. Правовий статус військово-цивільних адміністрацій та їх роль в забезпеченні життєдіяльності на території Донецької та Луганської областей в ході

проведення операції об'єднаних сил. Системно-структурна побудова ДПС України. Поняття та зміст функцій ДПС України.

Загальні засади адміністративної відповідальності. Повноваження посадових осіб ДПС України із застосування заходів забезпечення провадження в справах про адміністративні правопорушення. Адміністративне затримання: підстави застосування, строки, процесуальний порядок. Правові підстави та порядок проведення особистого огляду і огляду речей. Повноваження посадових осіб ДПС України при здійсненні провадження в справах про адміністративні правопорушення. Юридична характеристика адміністративних правопорушень, які підвідомчі органам та службовим особам ДПС України.

Управління в сфері охорони державного кордону. Управління в галузі внутрішніх справ. Управління в сфері національної безпеки та оборони. Управління в галузі закордонних справ. Управління юстицією.

Правові підстави здійснення контролю за переміщенням осіб, транспортних засобів та вантажів вздовж лінії розмежування з тимчасово окупованою територією України. Повноваження ДПС України у міграційній сфері.

Спеціальні адміністративно-правові режими. Особливості прикордонного режиму та режиму державного кордону. Правовий режим воєнного стану. Правовий режим надзвичайного стану.

Міжнародне право

Поняття та розвиток міжнародного права. Поняття і види суб'єктів міжнародного права. Норми, джерела та основні принципи міжнародного права. Поняття і види міжнародно-правової відповідальності. Обставини, що звільняють від відповідальності. Поняття і види міжнародних правопорушень. Поняття і джерела права міжнародних договорів. Поняття, види та порядок укладення міжнародних договорів.

Поняття і джерела права зовнішніх зносин. Поняття і види органів зовнішніх зносин. Поняття, джерела, принципи міжнародного гуманітарного права. Міжнародні стандарти прав людини в мирний час і в період збройного конфлікту. Міжнародне співробітництво у боротьбі із злочинністю, міжнародно-правове регулювання видачі злочинців. Поняття та джерела права міжнародної безпеки. Універсальна та регіональна системи колективної безпеки. Поняття, джерела і предмет регулювання права збройних конфліктів. Правове становище учасників збройних конфліктів. Нейтралітет під час війни. Правовий режим військової окупації. Засоби та методи ведення війни. Поняття і міжнародно-правова класифікація територій. Поняття і джерела міжнародного морського права. Класифікація морських просторів. Поняття, принципи та джерела міжнародного повітряного права. Юридична природа і правовий режим повітряного простору. Поняття, принципи і джерела міжнародного космічного права. Поняття, предмет і джерела міжнародного екологічного права.

Поняття права Європейського Союзу. Загальні та спеціальні принципи права Європейського Союзу. Джерела права Європейського Союзу. Органи

Європейського Співтовариства та Європейського Союзу. Поняття і джерела шенгенського права.

Кримінальне право

Поняття і система кримінального права. Наука кримінального права. Закон про кримінальну відповідальність. Чинність закону про кримінальну відповідальність у часі та просторі. Поняття злочину. Кримінальна відповідальність та її підстави. Склад злочину. Об'єкт злочину. Об'єктивна сторона злочину. Суб'єкт злочину. Суб'єктивна сторона злочину. Стадії злочину. Співучасть у злочині. Множинність злочинів. Обставини, що виключають злочинність діяння. Звільнення від кримінальної відповідальності. Поняття покарання та його мета. Система і види покарань. Призначення покарання. Звільнення від покарання та його відбування. Судимість. Особливості кримінальної відповідальності і покарання неповнолітніх. Основні питання Загальної частини кримінального права іноземних держав.

Особлива частина кримінального права та кваліфікація злочинів. Злочини проти основ національної безпеки України. Злочини проти життя та здоров'я особи. Злочини проти особистих права та свобод людини і громадянина. Злочини проти власності. Злочини у сфері господарської діяльності. Злочини проти довкілля. Злочини проти громадської безпеки. Злочини проти безпеки виробництва, безпеки руху та експлуатації транспорту. Злочини проти державного порядку, моральності та народного здоров'я. Злочини у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації. Злочини проти авторитету органів державної влади, місцевого самоврядування та об'єднань громадян і злочини у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку. Злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг. Злочини проти правосуддя. Військові злочини. Злочини проти миру та безпеки людства.

Цивільне право

Поняття, предмет метод та система цивільного права. Поняття, види та зміст цивільних правовідносин. Юридичні факти, як підстави виникнення, зміни та припинення цивільних правовідносин. Джерела цивільного права.

Поняття фізичних та юридичних осіб. Цивільна правоздатність і цивільна дієздатність. Обсяг дієздатності малолітньої та неповнолітньої особи. Визнання особи недієздатною, обмежено дієздатною.

Поняття особистих немайнових прав та їх захист.

Поняття права власності. Форми власності в Україні. Інтелектуальна власність та авторське право.

Поняття та ознаки правочину. Умови дійсності правочину. Поняття договору в цивільному праві. Поняття і зміст договору купівлі-продажу. Захист прав споживачів. Договір майнового найму (оренди). Договір позики. Договір дарування.

Поняття, ознаки і особливості цивільно-правової відповідальності. Дольова, солідарна та субсидіарна відповідальність. Договірна і позадоговірна відповідальність. Особливості цивільно-правової відповідальності малолітніх та неповнолітніх осіб. Поняття делікту. Відповідальність без вини. Поняття джерела підвищеної небезпеки та особливості відповідальності власника джерела підвищеної небезпеки. Підстави звільнення особи від цивільно-правової відповідальності.

Поняття спадкування та спадщини. Спадкування за законом і за заповітом. Черги спадкоємців за законом. Право на обов'язкову долю спадщини. Порядок оформлення заповіту.

Конституційне право України

Поняття і предмет конституційного права України. Джерела конституційного права України. Конституція як основне джерело конституційного права. Порядок внесення змін до Конституції України.

Поняття, гарантії та принципи конституційного ладу. Конституційні засади забезпечення оборони України, державної та економічної безпеки та захисту кордонів.

Поняття, структура та види правового статусу особи. Правовий статус військовослужбовців. Правовий статус іноземців, осіб без громадянства та біженців.

Права, свободи та обов'язки людини і громадянина. Громадянські свободи. Політичні права громадян. Економічні права громадян. Соціальні права громадян. Культурні права громадян.

Поняття та види виборів, виборчий процес. Поняття і види референдумів.

Конституційно-правовий статус Верховної Ради України: склад, структура, порядок формування та повноваження. Конституційно-правовий статус Президента України. Конституційно-правовий статус Ради національної безпеки та оборони України. Конституційно-правовий статус Уряду України – Кабінету Міністрів України. Центральні та місцеві органи виконавчої влади. Конституційно-правові основи діяльності суду та прокуратури в Україні. Повноваження та порядок формування Конституційного Суду України.

Територіальний устрій України. Конституційно-правовий статус Автономної Республіки Крим. Конституційно-правові основи організації та функціонування місцевого самоврядування.

2. Перелік компетентностей, наявність яких перевіряється при тестуванні з тем для підготовки до вступного іспиту зі спеціальності

Загальні компетентності, які стосуються усієї тематики: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.

Спеціальні компетентності, які стосуються усієї тематики: повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи; знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права; здатність визначати належні й прийнятні для юридичного аналізу факти; здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції; здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

Компетентності, наявність яких перевіряється при тестуванні з теми «Теорія держави і права»: здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві; знання і розуміння ретроспективи формування правових та державних інститутів.

Компетентності, наявність яких перевіряється при тестуванні з теми «Адміністративне право»: здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів адміністративного права.

Компетентності, наявність яких перевіряється при тестуванні з теми «Міжнародне право»: знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист права людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини; знання і розуміння основ права Європейського Союзу; .

Компетентності, наявність яких перевіряється при тестуванні з теми «Кримінальне право, кримінальний процес»: здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів кримінального права.

Компетентності, наявність яких перевіряється при тестуванні з теми «Цивільне право»: здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів цивільного права.

Компетентності, наявність яких перевіряється при тестуванні з теми «Конституційне право України»: здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів конституційного права.

III. ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДІ ВСТУПНИКА

1. Структура оцінки.

1.1. Максимальна кількість балів за додаткове фахове випробування зі спеціальності – 100.

Вступники, які набрали на додатковому фаховому випробуванні зі спеціальності менш як 60 балів, позбавляються права участі в конкурсі.

1.2. Оцінка за додаткове фахове випробування зі спеціальності складається із результатів тестових випробувань.

1.3. До кожного із тестових завдань пропонується три-чотири варіантів відповідей, серед яких може бути як одна правильна відповідь, так і декілька.

Завдання вважається виконаним, якщо кандидат вибрав та позначив одну правильну відповідь.

Завдання вважається невиконаним у випадках:

- а) позначена неправильна відповідь;
- б) позначено два або більше варіантів відповіді, навіть якщо серед них позначена й правильна відповідь;
- в) правильна відповідь не позначена взагалі.

1.4. Кожна правильна відповідь за тестові завдання оцінюється в 1 бал.

2. Порядок оцінювання.

2.1. Вступник отримує оцінку «зараховано»: у разі 60-100 правильних відповідей за виконані тестові завдання;

2.2. Вступник отримує оцінку «добре»: у разі менше 60 правильних відповідей за виконані тестові завдання.

2.3. Результати тестування надаються приймальній комісії оператором з сервера спеціалізованого класу або визначаються членами предметної комісії.

IV. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

Теорія держави і права

1. Нормативно-правові акти:

1.1. Конституція України від 28 черв. 1996 р. К. : Просвіта, 1996. 80 с.

2. Базова:

2.1. Теорія держави і права: посіб. для підгот. до держ. іспитів / Д. В. Лук'янов, С. П. Погребняк, В. С. Смородинський, Г. О. Христова; за заг. ред. О. В. Петришина. Х. : Право, 2015. 204 с.

2.2. Загальна теорія держави і права: Навчально-методичний посібник (за кредитно-модульною системою). К.: Атіка, 2007. 412 с.

2.3. Кравчук М. В. Теорія держави і права (опорні конспекти): Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К.: Алерта, 2014. 608 с.

3. Допоміжна:

3.1. Кокодій Ю. В., Курбацький С. А. Теорія держави: навчальний посібник. Хмельницький: Вид: Національна академія ПВУ, 2003.

3.1. Теорія держави і права: навч. посіб. для підгот. фахівців з інформ. безпеки / О. О. Тихомиров, М. М. Мікуліна, Ю. А. Іванов та ін.; за заг. ред. Л. М. Стрельбицької. Київ : Кондор-Видавництво, 2016. 332 с.

3.3. Теорія держави і права: підручник / кол. авт.; кер. авт. кол. канд. юрид. наук, проф. Ю. А. Ведерніков. К.: Ун-т сучасних знань; Дніпропетровськ: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, Ліра ЛТД, 2014. 468 с.

3.4. Ганьба О. Б. Правова поведінка суб'єктів охорони державного кордону України : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / Ганьба Олег Борисович. К., 2014. 243 с.

3.5. Теорія держави і права: підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / О. В. Петришин, С. П. Погребняк, В. С. Смородинський та ін. ; за ред. О. В. Петришина. Х. : Право, 2014. 368 с.

- 3.6. Ляшук Р. М. Теоретичні основи правозастосовної діяльності органів охорони державного кордону: навчальний посібник / Р. М. Ляшук, І. П. Кушнір. – Хмельницький: Видавництво НАДПСУ, 2015. 160 с.
- 3.7. Деонтологія правоохоронної діяльності прикордонників: навчальний посібник / В. І. Мірошніченко, Р. М. Ляшук, В. І. Царенко, І. Л. Бомбергер. Хмельницький : Вид-во НАДПСУ, 2015. 148 с.
- 3.8. Крестовська Н. М., Матвеева Л. Г. Теорія держави і права. Підручник. Практикум. Тести: підручник / Н. М. Крестовська, Л. Г. Матвеева. Юрінком Інтер, 2015. 584 с.
- 3.9. Загальна теорія права: підручник / За заг. ред. М. І. Козюбри. К. : Ваіте, 2016. 392 с.

Адміністративне право:

1. Нормативно – правові акти.

- 1.1. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 1996. 30. Ст. 141.
- 1.2. Кодекс України про адміністративні правопорушення (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради Української РСР*. 1984. Додаток до № 51. Ст. 1122.
- 1.3. Кодекс адміністративного судочинства України (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2005. № 35-36, 37. – Ст. 446.
- 1.4. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту: Закон України від 8 липня 2011 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2012. № 16. Ст. 146.
- 1.5. Про відповідальність перевізників під час здійснення міжнародних пасажирських перевезень: Закон України від 10 січня 2002 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2002. № 13. Ст. 113.
- 1.6. Про виключну морську (економічну) зону України: Закон України від 16 січня 1995 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 1995 № 21. Ст. 152.
- 1.7. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення прикордонної безпеки держави: Закон України від 27 лютого 2018 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 25. Ст.180.
- 1.8. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення відповідальності військовослужбовців, надання командирам додаткових прав та покладення обов'язків в особливий період: Закон України від 5 лютого 2015 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 13. ст.92.
- 1.9. Про державний кордон України: Закон України від 4 листопада 1991 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 2. Ст. 5.
- 1.10. Про Державну прикордонну службу України: Закон України від 3 квітня 2003 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Урядовий кур'єр*. 7 травня

2003 року.

1.11. Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України від 15 квітня 2014 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2014 № 26. Ст. 892.

1.12. Про національну безпеку від 21 червня 2018 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 31. Ст. 241.

1.13. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 40-41. Ст. 379.

1.14. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства від 22 вересня 2011 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2012. № 19-20. Ст. 179.

1.15. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 14 жовтня 2014 року. *Відомості Верховної Ради*. 2015. № 28. ст.250.

1.16. Деякі питання підвищення рівня національної безпеки України: Постанова Кабінету Міністрів України №38 від 30 січня 2015 року. *Збірник урядових нормативних актів України*. 2015. № 2.

1.17. Про затвердження Порядку інформування центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги про випадки затримання, адміністративного арешту або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою: Постанова Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2011 року № 1363. *Урядовий кур'єр*. від 18.01.2012. № 9

1.18. Про контрольовані прикордонні райони: Постанова Кабінету Міністрів України від 3 серпня 1999 року. *Збірник урядових нормативних актів України*. 1999. № 4.

1.19. Про прикордонний режим: Постанова Кабінету Міністрів України від 27 липня 1998 року. *Збірник урядових нормативних актів України*. 1999. № 3 (з наступними змінами та доповненнями).

1.20. Інструкція з оформлення посадовими особами Державної прикордонної служби України матеріалів справ про адміністративні правопорушення: наказ Міністерства внутрішніх справ України № 898 від 18 вересня 2013 року (з наступними змінами і доповненнями).

1.21. Інструкція про службу прикордонних нарядів Державної прикордонної служби України: Наказ Міністерства внутрішніх справ України №1261 від 19 жовтня 2015 року.

1.22. Про взаємодію органів виконавчої влади в роботі з дітьми, розлученими із сім'єю, які не є громадянами України і звернулися до компетентних органів із заявою про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту. Інструкція затверджена Наказом МВС, Мінсоцполітики, Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, МОЗ, АДПСУ № 604/417/793/499/518, від 7 липня 2012 року. Окреме видання.

1.23. Про затвердження Інструкції про порядок прийняття органами охорони державного кордону Державної прикордонної служби України рішень про заборону в'їзду в Україну іноземцям та особам без громадянства: Наказ АДПСУ № 946 від 5 грудня 2011 р.

- 1.24. Про затвердження Інструкції про порядок реалізації компетентними та уповноваженими органами України міжнародних угод про реадмісію осіб: Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 16 лютого 2015 року № 158.
- 1.25. Про затвердження Інструкції про порядок тримання затриманих осіб в органах (підрозділах) охорони державного кордону України: Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 30 березня 2015 року № 352.
- 1.26. Про затвердження Інструкції про примусове повернення і примусове видворення з України іноземців та осіб без громадянства: Наказ Міністерства внутрішніх справ України, Адміністрації ДПСУ та СБУ № 353/271/150 від 23 квітня 2012 року.
- 1.27. Про затвердження Положення про відділ прикордонної служби Державної прикордонної служби України: Наказ МВ Міністерства внутрішніх справ України від 15 квітня 2016 року № 311. *Офіційний вісник України* від 03.06.2016 р. – 2016 р., № 41, стор. 220, стаття 1555.
- 1.28. Про затвердження правил розгляду заяв та оформлення документів, необхідних для вирішення питання про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, втрату і позбавлення статусу біженця та додаткового захисту і скасування рішення про визнання особи біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту. Наказ Міністерства внутрішніх справ України №649 від 7 вересня 2011 року.
- 1.29. Про організаційні заходи щодо реформування адмінпровадження у прикордонній сфері: Наказ АДПСУ № 16 від 28 лютого 2018 р.
- 1.30. Порядок взаємодії органів Державної прикордонної служби України та Державної фіскальної служби України під час виявлення ознак порушень митних правил, а також виявлення майна, яке не має власника або власник якого невідомий: Інструкція затверджена наказом Міністерства внутрішніх справ України та Міністерства фінансів України від 18.10.2018 № 849/828.
- 1.31. Рішення Конституційного Суду № 10-рп/2011 від 11 жовтня 2011 року у справі за конституційним поданням 50 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень статті 263 Кодексу України про адміністративні правопорушення та пункту 5 частини першої статті 11 Закону України «Про міліцію» (справа про строки адміністративного затримання). *Вісник Конституційного суду України*. 2016. № 6. Стор. 121.

2. Базова:

- 2.1. Адміністративна відповідальність та провадження в справах про адміністративні правопорушення.- навчальний посібник; за редакцією О.В. Кузьменко. К.: «Центр учбової літератури», 2016. 338с.
- 2.2. Адміністративна відповідальність: курс лекцій / за редакцією О.В. Кузьменко. К.: Юрінком Інтер, 2016. 568с.
- 2.3. Загальне адміністративне право : підручник / І. С. Гриценко, Р. С. Мельник, А. А. Пухтецька та ін. К. : Юрінком Інтер, 2016. 568 с.
- 2.4. Адміністративно-правове забезпечення прикордонного режиму Державною прикордонною службою України : навч. посіб. для вчз / С. І. Царенко, О. М.

Царенко, О. П. Савченко. Хмельницький: НАДПСУ, 2015. 440 с. Рекомендовано МОН України.

Міжнародне право:

1. Нормативно-правові акти:

- 1.1. Конституція України : від 28.06.1996 року № 254к/96-ВР (із наступними змінами та доповненнями). Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
- 1.2. Загальна Декларація прав людини від 10.12.1948 року. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_015.
- 1.3. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права від 16.12.1966 року. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_043.
- 1.4. Віденська конвенція про право міжнародних договорів від 23.05.1969 року. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_118.
- 1.5. Віденська конвенція про право договорів між державами й міжнародними організаціями або між міжнародними організаціями від 21.05.1986 року. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_a04.
- 1.6. Гаазька конвенція про захист культурних цінностей у випадку збройних конфліктів від 14.05.1954 року (російською мовою). Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_157.
- 1.7. Гаазькі конвенції про закони і звичаї сухопутної війни 1907 року. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_222.
- 1.8. Договір про Антарктику від 1.12.1959 року. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_224.
- 1.9. Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12.08.1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I) від 8.06.1977 року. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_199.
- 1.10. Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12.08.1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол II) від 8.06.1977 року. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_200.
- 1.11. Додатковий протокол до Конвенції про заборону або обмеження застосування конкретних видів звичайної зброї, які можуть вважатися такими, що завдають надмірних ушкоджень або мають не вибіркову дію. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_266.

- 1.12. Європейський кодекс поліцейської етики : Рекомендація Rec (2001) 10 Комітету Міністрів державам-учасницям Ради Європи. Центр політико-правових реформ. URL: <http://pravo.org.ua/files/Criminal%20justice/rec1.pdf>.
- 1.13. Женевська конвенція про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949 року. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_154.
- 1.14. Женевська конвенція про поводження з військовополоненими від 12.08.1949 року. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_153.
- 1.15. Женевська конвенція про поліпшення долі поранених і хворих в діючих арміях від 12.08.1949 року. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_151.
- 1.16. Женевська конвенція про поліпшення долі поранених, хворих та осіб, які зазнали корабельної аварії, зі складу збройних сил на морі від 12.08.1949 року. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_152.
- 1.17. Кодекс поведінки посадових осіб з підтримання правопорядку : затв. резолюцією 34/169 Генеральної Асамблеї ООН від 17.12.1979 року Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_282.
- 1.18. Конвенція ООН по морському праву 1982 р. (російською мовою). Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_057.
- 1.19. Конвенція про заборону розробки, виробництва і накопичення Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_054.
- 1.10. Конвенція про заборону розробки, виробництва, накопичення хімічної зброї і її знищення від 13.01.1993 року. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_182.
- 1.11. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 4.11.1950 року. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_004.
- 1.12. Конвенція про попередження злочину геноциду та покарання за нього від 9.12.1948 року (російською мовою). Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_155.
- 1.13. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання від 10.12.1984 року. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_085.
- 1.14. Основні принципи застосування сили та вогнепальної зброї посадовими особами з підтримання правопорядку ООН від 07.09.1990 року (російською мовою). Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_334.

1.15. Статут Міжнародного воєнного трибуналу для суду та покарання головних військових злочинців європейських країн осі від 8.08.1945 року (російською мовою). Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_201.

1.16. Статут Організації Об'єднаних Націй і Статут Міжнародного Суду від 26.06.1945 року (російською мовою). Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_010.

1.17. Національна стратегія у сфері прав людини : схв. Указом Президента України від 25.08.2015 року № 501/2015. *Офіційний вісник України*. 2015. № 68. Ст. 2257.

1.18. Про Державну прикордонну службу України : Закон України від 3.04.2003 року № 661-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 27. Ст.208.

1.19. Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України: Закон України від 15.04.2014 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 26. ст.892.

1.20. Про міжнародні договори України : Закон України від 29.06.2004 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 50. Ст. 540.

1.21. Про порядок допуску та умови перебування підрозділів збройних сил інших держав на території України: Закон України від 22.02.2000 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 17. Ст. 122.

2. Базова:

2.1. Антонович, М. Міжнародне право : навч. посіб. / М. Антонович. К. : Юрінком Інтер, 2011. 384 с.

2.2. Міжнародне право. Основні теорії: Підручник / за ред.. В.Г. Буткевича. К.: Либідь, 2002. 608 с.

2.3. Тимченко, Л. Д. Міжнародне право : підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. К. : Знання, 2012. 631 с. (Вища освіта XXI ст.).

Кримінальне право:

1. Нормативно – правові акти та постанови пленуму Верховного суду України:

1.1. Конституція України від 28.06.1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. ст. 141.

1.2. Кримінальний кодекс України від 5.04.2001 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25-26. ст. 131.

1.3. Кримінально-виконавчий кодекс України від 11.07.2003 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 3-4. ст. 21.

1.4. Про державний кордон України: Закон України від 4.11.1991 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 2. ст.5.

1.5. Про боротьбу з тероризмом: Закон України від 20.03.2003 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 25. Ст. 180.

1.6. Про військовий обов'язок і військову службу. Закон України від 25.03.1992 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 27. ст. 385.

- 1.7. Про Державну прикордонну службу України: Закон України від 03.04.2003 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 32. Ст. 316.
- 1.8. Про державну таємницю: Закон України від 21.01.1994 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 16. ст. 93.
- 1.9. Звід відомостей, що становлять державну таємницю України, затверджений наказом Голови Служби безпеки України від 12.08.2005 № 440. *Офіційний вісник України*. 2009. № 99. стор. 50. Ст. 3443.
- 1.10. Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживання ними: Закон України від 15.02.1995 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1995. № 10. ст. 62.
- 1.11. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 40-41. ст. 379.
- 1.12. Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсорів: Закон України від 15.02.1995 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2007. № 10. Ст. 89.
- 1.13. Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 31. Ст. 241.
- 1.14. Про прикордонний контроль: Закон України від 05.11.2009 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2010. № 6. Ст. 46.
- 1.15. Про Службу безпеки України: Закон України від 25.03.1992 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 27. Ст. 382.
- 1.16. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 14.10.2014 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 50-51. ст. 2057.
- 1.17. Про протидію торгівлі людьми: Закон України від 20.09.2011 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2012. № 19-20. ст. 173.
- 1.18. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю: Закон України від 30.06.1993 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 35. ст. 358.
- 1.19. Про судову практику в справах про злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 18.12.2009 р.
- 1.20. Про затвердження таблиць невеликих, великих та особливо великих розмірів наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, які знаходяться у незаконному обігу: Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 01.08.2000 р. № 188 URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/> .
- 1.21. Про судову практику в справах про злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 18.12.2009 р.
- 1.22. Про застосування судами законодавства про відповідальність за втягнення неповнолітніх у злочинну та іншу антигромадську діяльність. Постанова Пленуму Верховного Суду України № 2 від 27.02.2004 р.

- 1.23. Про застосування судами законодавства про відповідальність за окремі злочини у сфері господарської діяльності: Постанова Пленуму Верховного Суду України № 3 від 25.04.2003 р.
- 1.24. Про застосування судами законодавства, що передбачає відповідальність за посягання на життя, здоров'я, гідність та власність суддів і працівників правоохоронних органів: Постанова Верховного Суду України № 8 від 26.06.1992 р.
- 1.25. Про практику застосування судами законодавства про кримінальну відповідальність за легалізацію (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом: Постанова Пленуму Верховного Суду України № 5. від 15.04.2005 р.
- 1.26. Про практику застосування судами України законодавства про звільнення особи від кримінальної відповідальності: Постанова Пленуму Верховного Суду України № 12 від 23.12.2005 р.
- 1.27. Про практику розгляду судами кримінальних справ про виготовлення або збут підроблених грошей чи цінних паперів: Постанова Пленуму Верховного Суду № 6 від 12.04.1996 р.
- 1.28. Про практику розгляду судами кримінальних справ про злочини, вчинені стійкими злочинними об'єднаннями: Постанова Пленуму Верховного Суду України № 13 від 23.12.2005 р.
- 1.29. Про судову практику в справах про злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів: Постанова Пленуму Верховного Суду України № 4 від 26.04.2002 р.
- 1.30. Про судову практику в справах про перевищення влади або службових повноважень: Постанова Пленуму Верховного Суду України від № 15 26.12.2003 р.
- 1.31. Про судову практику у справах про злочини проти життя і здоров'я людини: Постанова Пленуму Верховного Суду України № 2 від 7.02.2003 р.
- 1.32. Про судову практику у справах про злочини та інші правопорушення проти довкілля: Постанова Пленуму Верховного Суду України № 17 від 10.12.2004 р.
- 1.33. Про судову практику у справах про контрабанду та порушення митних правил: Постанова Пленуму Верховного Суду України № 8 від 3.06.2005 р.
- 1.34. Про судову практику у справах про розкрадання, виготовлення, зберігання та незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами, вибуховими речовинами, вибуховими пристроями чи радіоактивними матеріалами.: Постанова Пленуму Верховного Суду України № 3 від 26.04.2002 р.

2. Базова:

- 2.1. Кримінальне право України: Загальна частина: підручник / В.І.Борисов, В.Я.Тацій, В.І.Тютюгін та ін. ; за ред. В.І.Борисова, В.Я.Тація, В.І.Тютюгіна. 5-те вид., переробл. і допов. Х. : Право, 2015. 528 с.
- 2.2. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / В.І.Борисов, В.І.Тютюгін та ін. ; за ред. В.І.Борисова, В.Я.Тація, В.І.Тютюгіна. 5-те вид., переробл. і допов. Х. : Право, 2015. 680 с.
- 2.3. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2 т. / за заг. ред. В. Я. Тація, В.І.Борисова, В.І.Тютюгіна.- 5-те вид., доповн. Х: Право,

2013. Т.1. : Загальна частина / Ю.В.Баулін, В.І.Борисов, В.І.Тютюгін та ін. 2013. 376 с.

2.4. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2 т. / за заг. ред. В. Я. Тація, В.І.Борисова, В.І.Тютюгіна. 5-те вид., доповн. Х: Право, 2013. Т.2. : Особлива частина / Ю.В.Баулін, В.І.Борисов, В.І.Тютюгін та ін. 2013. 1040 с.

2.5. Кримінальне право. Особлива частина: навчальний посібник / Т. Б. Ніколаєнко, В. О. Сич. Хмельницький: Видавництво Національної академії ДПСУ імені Б. Хмельницького, 2012. 1232 с.

Цивільне право:

1. Нормативно – правові акти:

1.1. Господарський кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. (із подальшими змінами та доповненнями). *Голос України*. 2003. № 49-50.

1.2. Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів : Закон України від 01.07.2004р. (із подальшими змінами та доповненнями). *Офіційний Вісник України*. 2004. № 30. С. 530-543.

1.3. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців : Закон України від 15.05.2003 р. (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 31. Ст. 263.

1.4. Про транспорт : Закон України від 10 листопада 1994 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 51. Ст. 447.

1.5. Про захист прав споживачів : Закон України від 12 травня 1991 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 30. Ст. 379.

1.6. Про благодійну діяльність та благодійні організації : Закон України від 5 липня 2012 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 25. Ст. 252.

1.7. Про лізинг : Закон України від 11 грудня 2003 року. *Відомості Верховної Ради України* (із подальшими змінами та доповненнями). 2004. №15. Ст.231.

1.8. Про цінні папери та фондовий ринок : Закон України від 23 лютого 2006 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2006. № 31. ст. 268.

1.9. Про приватизацію державного житлового фонду : Закон України від 19 червня 1992 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 36. Ст.524.

1.10. Про приватизацію державного і комунального майна : Закон України від 18 січня 2018 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 12. Ст.68.

1.11. Про господарську діяльність у Збройних Силах України : Закон України від 21 вересня 1999 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Урядовий кур'єр*. 1999. №215.

- 1.12. Про правовий режим майна у Збройних Силах України : Закон України від 21 вересня 1999 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Урядовий кур'єр*. 1999. №207.
- 1.13. Про кредитні спілки : Закон України від 22 січня 2001 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2002. №15. ст.101.
- 1.14. Про публічні закупівлі : Закон України від 25 грудня 2015 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 9. Ст.89.
- 1.15. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність : Закон України від 21 грудня 2017 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2018. №9. Ст.50.
- 1.16. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 23 грудня 1993 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 13. Ст.64.
- 1.17. Про свободу совісті та релігійні організації : Закон України від 23 квітня 1991 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 25. Ст. 283.
- 1.18. Про державну реєстрацію актів цивільного стану : Закон України від 01 липня 2010 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2010. № 38. Ст. 509.
- 1.19. Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом : Закон України від 14 травня 1992 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 31. Ст. 441.
- 1.20. Про державне оборонне замовлення : Закон України від 3 березня 1999 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 17. Ст. 111.
- 1.21. Про ціни і ціноутворення : Закон України від 21 червня 2015 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 19-20. Ст. 190.
- 1.22. Податковий кодекс України : Закон України від 3 липня 1992 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 13-14, № 15-16, № 17. Ст.112.
- 1.23. Про приватизацію державного та колективного майна : Закон України від 18 січня 2018 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 3412. Ст.68.
- 1.24. Про оренду землі : Закон України від 6 жовтня 1998 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 1998. № 46-47. Ст. 280.
- 1.25. Про затвердження Загальних умов укладення та виконання договорів підряду в капітальному будівництві : Закон України від 1 серпня 2009 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Збірник поточного законодавства*. 2000. №22.
- 1.26. Про страхування : Закон України від 7 березня 1996 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 18. Ст.78.

- 1.27. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань : Закон України від 15.05.2003 (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 31-32. Ст.263
- 1.28. Земельний кодекс України : Закон України від 25.10.2001 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2002. №3-4. Ст. 27.
- 1.29. Про затвердження Порядку провадження торговельною діяльністю і правила торговельного обслуговування на ринку споживчих товарів : Постанова Кабінету міністрів України від 15 червня 2006 року № 833. *Збірник поточного законодавства*. 2006. №8.
- 1.30. Про затвердження Порядку надання дозволу військовим частинам Збройних сил на передачу закріпленого за ними рухомого та нерухомого майна в оренду : Постанова Кабінету Міністрів України від 11 травня 2000 року. *Офіційний вісник України*. 2000. №20.
- 1.31. Про затвердження Порядку надання у тимчасове користування громадян предметів культурно-побутового призначення та господарського вжитку : Наказ Укрсоюзсервіс. *Офіційний вісник України*. 2000. №3.
- 1.32. Про затвердження Порядку погодження умов і порядку проведення досудової санації державних підприємств до відкриття провадження (проваджень) у справі про банкрутство : Постанова Кабінету Міністрів України від 30 січня 2013 року. *Офіційний вісник України*. 2013. № 8.
- 1.33. Про право власності на окремі види майна : Постанова Верховної Ради України від 17 червня 1992 року № 2471 (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 35. Ст.517.
- 1.34. Про реалізацію окремих положень Закону України «Про захист прав споживачів» : Постанова Кабінету Міністрів України від 19 березня 1994 року. *Урядовий кур'єр*. 1994. 14 квітня. № 21.
- 1.35. Про банки та банківську діяльність : Закон України від 7.12.2000 р. (із подальшими змінами та доповненнями). *Офіційний вісник України*. 2011. № 81. Ст. 2962.
- 1.36. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення : Закон України від 24.02.1994 р (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 34. Ст.343.
- 1.37. Про охорону навколишнього природного середовища : Закон України від 25.06.1991 р. (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2012. № 2-3. Ст.3.
- 1.38. Про охорону праці : Закон України від 4.10.1992 р. (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 50. Ст.551.
- 1.39. Статут автомобільного транспорту Української РСР : Постанова Ради Міністрів УРСР № 401 від 27 червня 1969 року з 401 (останні зміни та доповнення від 2 липня 1981 року). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/401-69-%D0%BF>.
- 1.40. Статут залізниць України : Постанова Кабінету Міністрів України № 457 від 6 квітня 1998 року. Законодавство України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/457-98-%D0%BF>

1.41. Цивільний кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 року (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2003. №№ 40-44. Ст.356.

1.42. Про публічні закупівлі : Закон України від 25.12.2015 р. (із подальшими змінами та доповненнями) *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 9. Ст.89.

1.43. Про кредитні спілки : Закон України від 20.12.2001 р. (із подальшими змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2002. № 15. Ст.101.

2. Базова:

2.1. Цивільне право України. Книга перша / За ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнєцової. К.: Юрінком, Інтер 2005. 785 с.

2.2. Цивільне право України. Книга друга / За ред., О. В. Дзери, Н. С. Кузнєцової. К.: Юрінком, Інтер 2005. 640 с.

2.3. Цивільне право України : підручник: Книга друга / За ред. О.В.Дзери, Н.С.Кузнєцової. 2-е вид., допов. і перероб. К.: Юрінком Інтер, 2009. 640 с.

2.4. Цивільне право України : навчальний посібник / За ред. Р. О. Стефанчука. К.: Наукова думка, Прецедент, 2005. 448 с.

2.5. Цивільне право України : підручник / Є. О. Харитонов, Н. О. Саніахметова. К.: Істина, 2011. 776 с.

Конституційне право України

1. Нормативно-правові акти:

1.1. Конституція України від 28 червня 1996 року, зі змінами, внесеними Законами України від 8 грудня 2004 року № 2222-IV, від 1 лютого 2011 року № 2952-VI, від 19 вересня 2013 року № 586-VII, від 21 лютого 2014 року № 742-VIII. Законодавство України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254к/93-вр>.

1.2. Про Державну прикордонну службу України: Закон України від 3 квітня 2003 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 27. ст. 208. Законодавство України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/661-15/print1449255950669648>

1.3. Про Раду національної безпеки і оборони України: Закон України від 5 березня 1998 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1998. № 35. ст. 237.

1.4. Про правовий режим надзвичайного стану: Закон України від 16 березня 2000 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 23. ст. 176.

1.5. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12 травня 2015 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 28. ст. 250.

1.6. Про громадянство України: Закон України від 18 січня 2001 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 13. ст. 65.

1.7. Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України: Закон України від 21 січня 1994 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 18. ст. 101.

1.8. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України від 22 вересня 2011 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 19-20. ст. 179.

- 1.9. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту: Закон України від 8 липня 2011 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2012. № 16. ст. 146.
- 1.10. Про імміграцію: Закон України від 7 червня 2001 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 41. ст. 197.
- 1.11. Виборчий кодекс від 19 грудня 2019 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2020. № 7, 8, 9. Ст. 48.
- 1.12. Про військово-цивільні адміністрації: Закон України від 3 лютого 2015 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 13. Ст. 87.
- 1.13. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 2 червня 2016 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 31. Ст. 545.
- 1.14. Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України: Закон України від 15 квітня 2014 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 26. Ст. 892.
- 1.15. Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей: Закон України від 16 вересня 2014 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 17. Ст. 125.
- 1.16. Про добровільне об'єднання територіальних громад: Закон України від 5 лютого 2015 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 13. Ст. 91.

2. Базова:

- 2.1. Конституційне право України : Підручник / В. Ф. Погорілко, О. Ф. Фрицький, О. В. Городецький та ін. ; За ред. Погорілка В.Ф. К. : Наукова думка, 1999. 734 с.
- 2.2. Погорілко, В. Ф. Конституційне право України : підруч. для студ внз / В. Ф. Погорілко, В. Л. Федоренко ; за заг. ред. В.Л.Федоренка. – К. : КНТ, Видавництво Ліра-К, 2011. 532 с. Рекомендовано МОН України.
- 2.3. Фрицький, О. Ф. Конституційне право України: підручник. 3-є вид., переробл. і доп. К. : Юрінком Інтер, 2006. 512 с. Затверджено МОН України.

Голова предметної комісії
полковник юстиції

Андрій МОТА